

Aad Lelieveld (1955) geboren en getogen in Poeldijk komt uit een roemrijk Westlands schippersgeslacht. Zelf heeft hij deze traditie niet voortgezet maar verdient hij zijn brood in een geheel andere branche n.l. als autoschadehersteller. Zijn hobby en interesse liggen wel in de geschiedenis en dan vooral de tastbare regionale geschiedenis. Door een collega, zijn vader was pachter van een weeshuisboerderij, is Lelieveld bekend geraakt met het Burgerweeshuis. Uit interesse en hobby heeft Lelieveld zich in de agrarische geschiedenis van het Burgerweeshuis verdiept. Na jaren van zoeken in de archieven van het Burgerweeshuis en vele gesprekken met pachters of familieleden hiervan had hij zoveel informatie dat hij besloot om hiervan een boek uit te geven.

Het boek 'Goed Rentmeesterschap' (harde koft, 168 bladzijden met illustraties) is verkrijgbaar bij Van Stockum boekverkopers aan het Spui 70 in Den Haag of via www.vanstockum.nl Het boek kost € 24,95

De agrarische bezittingen van het Haagse Burgerweeshuis

Goed Rentmeesterschap

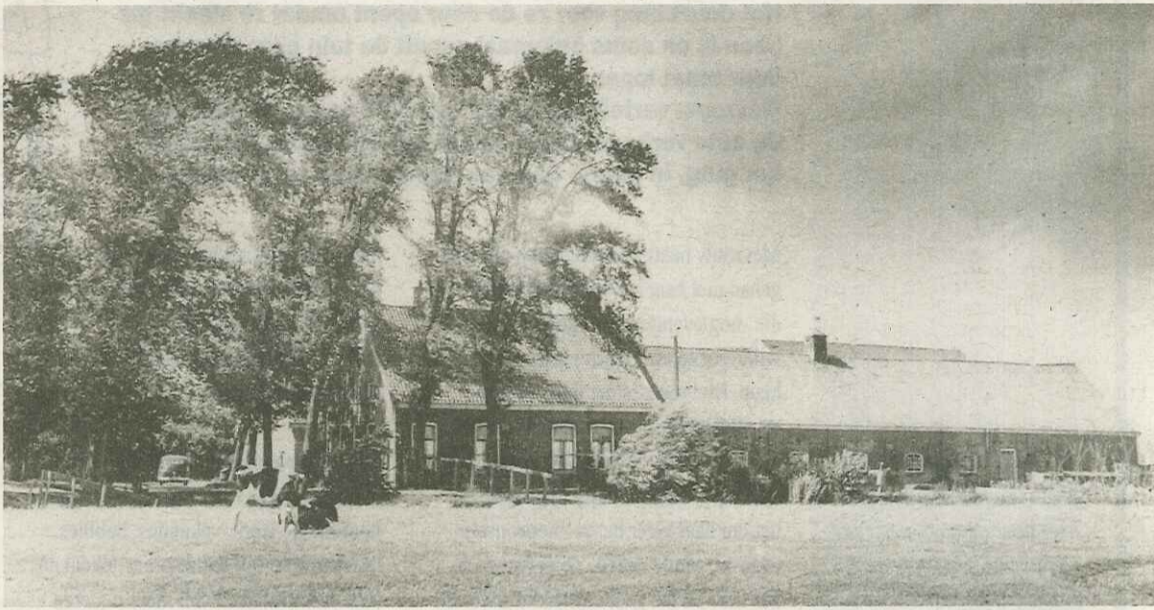
Het Haagse Burgerweeshuis voor Nederlands Hervormden begon 450 jaar geleden met de opvang van weeskinderen in de Hofstad. Omdat er in die tijd nog geen sprake was van overheidssubsidie, moest het geld hiervoor ergens anders vandaan komen. Dat werd gevonden in landerijen en de bijbehorende boerderijen. Het weeshuis kocht die agrarische bedrijven en verpachtte ze vervolgens aan boeren.

Later ging ook de Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude haar vermogen op deze manier beleggen om daarmee talentvolle wezen een vervolgopleiding te kunnen bieden. De boerderijen waren vooral te vinden in Westland, Midden-Delfland en op de plek waar inmiddels Den Haag Zuid-West is verrezen.

De archieven van beide stichtingen, het Haagse Burgerweeshuis en de Fundatie van Renswoude, zijn in bewaring van het Haagse Gemeentearchief. Uit eigen interesse heeft de heer A.P.J.M. Lelieveld in deze archieven uitvoerig

stil te staan bij het feit dat de besturen deze bezittingen door de eeuwen heen gedegen hebben beheerd. De doelstellingen van de grondleggers van beide stichtingen hebben zij altijd voor ogen gehouden. Dat was natuurlijk niet mogelijk geweest zonder de inzet van de pachters die het land bewerkten en de pacht opbrachten.

Op sommige plaatsen in Westland zijn nog sporen te vinden van de voormalige eigenaren. Het boek geeft een compleet beeld van de historie, de pachters, de stichtingen en de wijze waarop het rentmeesterschap is ingevuld. Een

- Boerderij Bouwlust, deze moest het veld ruimen voor de uitbreiding van Den Haag Zuid-West. -

ding van de kinderen. Dit vermogen werd na 1970, toen weeshuizen door

kleine groep Hagenaars en Westlanders, veelal familieleden van pachters of personen die in het Burgerweeshuis hebben gewoond of gewerkt, kennen de achtergrond van dit weeshuis en de Stichting Boschhuysen. Een grotere groep weet wel iets van een weeshuis, of een meisjeshuis in het algemeen, maar daar blijft het dan ook bij. Wanneer je je echter verder in de historie verdiept, komt er een hele agrarische geschiedenis bovendien.

Intrigerend zinnetje

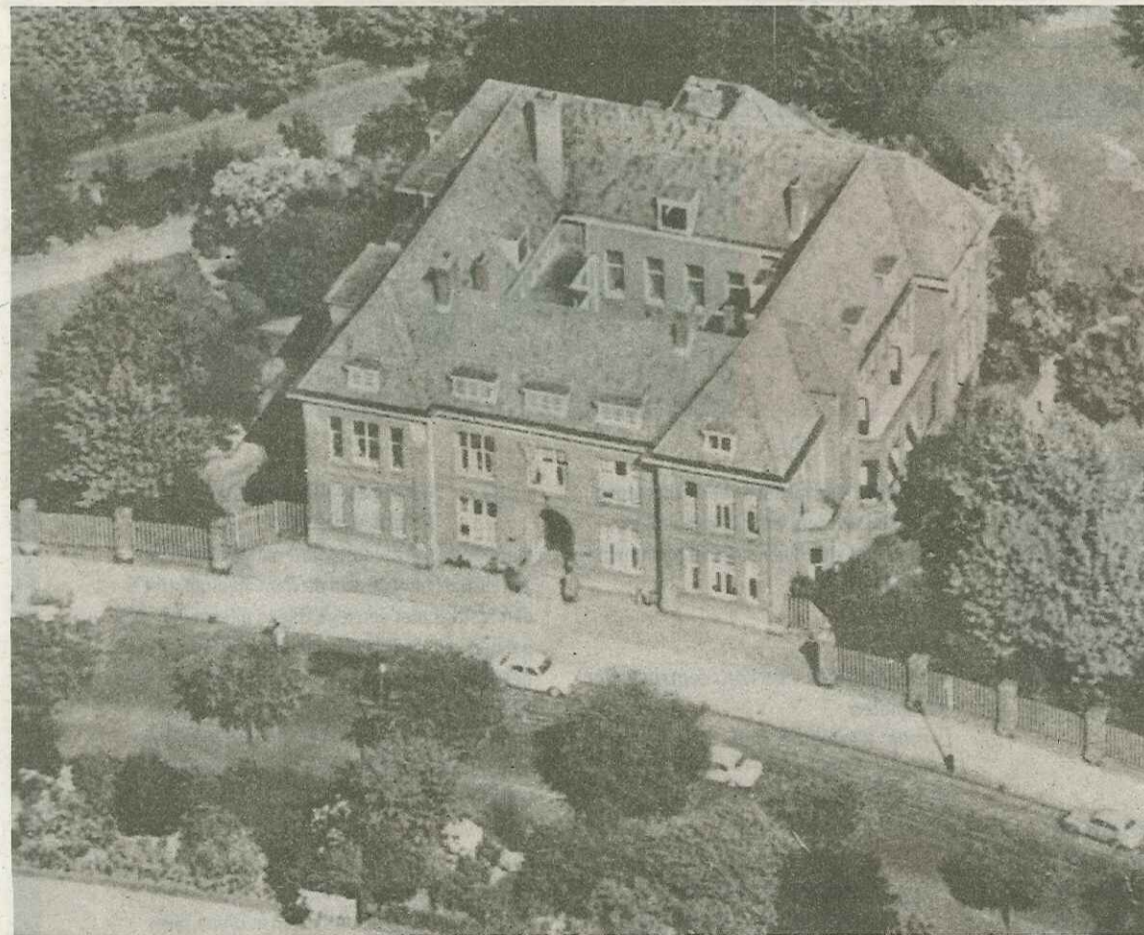
"De boerderij van mijn vader was van het Burgerweeshuis" Het was deze zin van de collega van Aad Lelieveld, Piet Zonneveld jr., die bij hem de interesse wekte om te kijken of er nog meer boerderijen in Westland en Den Haag van het Burgerweeshuis waren. Hij kwam uit op het respectabele aantal van tien boerderijen. Tellen we daar nog de tuinbouwbedrijven bij op, dan praten we echt over grootgrondbezit. Wat begon uit interesse, groeide uit tot een hobby en daaruit komt het boek 'Goed Rentmeesterschap' voort. Het Burgerweeshuis heeft bijna 400 jaar zijn wortels in het Westland gehad, tot de laatste meters land in de jaren '90

van de vorige eeuw werden verkocht. Veel boerenwoningen en stallen zijn inmiddels gesloopt, maar er zijn nog diverse boerderijen die we kunnen bewonderen. De meeste hiervan zijn nu in privébezit, enkele anderen hebben een openbare functie gekregen.

Langs de boerderijen

Aad Lelieveld neemt u allereerst mee naar het ontstaan van het Burgerweeshuis voor Hervormden uit Den Haag en de Fundatie van Renswoude uit Den Haag. Dat is het vertrekpunt om vervolgens alle boerderijen in Den Haag en Westland langs te lopen die ooit in het bezit van het Burgerweeshuis en de Fundatie van Renswoude zijn geweest. In het boek wordt beschreven hoe het Burgerweeshuis de boerderijen in bezit kreeg, welke grote gebeurtenissen zich er hebben afgespeeld en hoe het Burgerweeshuis er tenslotte weer vanaf is geraakt. Daarna komen ook de tuinbouwbedrijven aan bod. Lelieveld ontsluit met zijn boek een stukje onbekende Haagsche en Westlandse geschiedenis te ontsluiten.

Voor reacties aan Aad per e-mail: lelie@kabelfoon.nl

- Het Renswoudehuis aan het Jozef Israëlsplein in Den Haag. -

onderzoek gedaan naar de genoemde bezittingen. Daarnaast heeft hij contact gezocht met nazaten van de pachters, heeft hij boerderijen bezocht en andere archieven geraadpleegd.

Stichting Boschhuysen

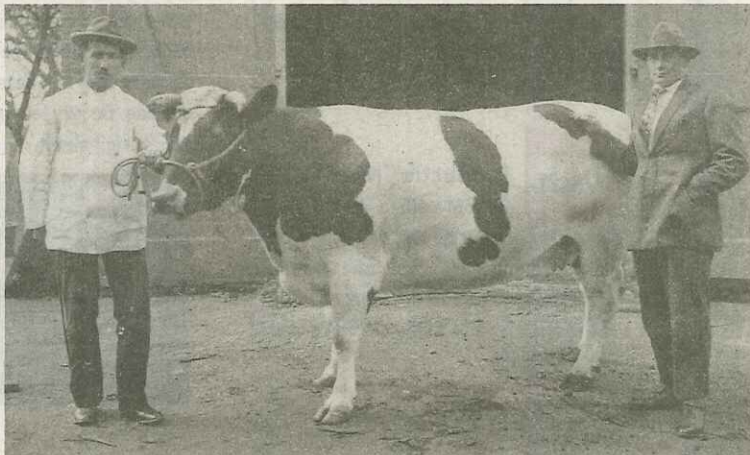
Vorig jaar bestond de Stichting Boschhuysen, de huidige naam van het Burgerweeshuis, 450 jaar en de Fundatie van Renswoude 260 jaar. Dat was een mooie gelegenheid om

mooie aanvulling op de geschiedschrijving van Den Haag, Westland en de beide stichtingen.

Aad Lelieveld, geboren en getogen in het Westlandse Poeldijk, heeft zich jarenlang in zijn vrije tijd in de agrarische geschiedenis van de Stichting Boschhuysen en de Fundatie van Renswoude verdiept. De meeste weeshuizen in Nederland bezaten land, veel land, als belegging voor de opvoe-

de regelgeving langzaam overbodig werden, doorgaans in een stichting ondergebracht en komt heden ten dage nog steeds ten goede aan bijvoorbeeld jeugdwerk.

Het Burgerweeshuis in Den Haag werd in deze periode de Stichting Boschhuysen en haar vermogen dat ook voor een groot gedeelte uit landerijen bestond, werd daarin ondergebracht. Deze landerijen lagen voornamelijk in Den Haag en Westland. Slechts een

- Boer Cor van Eendenburg van de Hofboerderij in Wateringen verkoopt een koe aan slager Theo Scholten. -

